

Voorwoord

Geachte lezer,

Belofte maakt schuld. In deel 156 (2020) kon ik u melden dat de *Publications* net als heel wat andere historische reeksen het pad van de ‘open wetenschap’ (*open science*) gingen bewandelen. Na een forse aanlooptijd is het dan nu eindelijk zover. Via het platform *Open Journals* van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen kan vanaf dit moment iedereen kennisnemen van de bijdragen aan de *Publications* van het Koninklijk Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap. Opgedolven feiten en verworven inzichten kunnen voortaan ten volle worden bestudeerd en benut. Het is de bedoeling dat eerdere jaargangen van het Jaarboek tevens via dit platform worden ontsloten.

Dit jaar hebben de in de *Publications* opgenomen studies vooral betrekking op de negentiende en de twintigste eeuw, ook wel bekend als de Nieuwste Tijd. In de eerste bijdrage, die een biografisch karakter heeft en in het Duits is

geschreven, stelt Bernward Lange het leven van baron Joseph von Blanckart zu Alsdorf (1796-1873) centraal. Deze historische actor kwam ter wereld in het Franse kanton Rolduc (arrondissement Maastricht, departement Nedermaas). In het tweede artikel gaat Leo Verhart verder waar hij in de vorige *Publications* was gebleven bij het behandelen van de beoefening van de archeologie in Limburg tussen 1848 en 1850. De derde bijdrage, van de hand van Lou Spronck, gaat over de in Maastricht geboren Nederlands-Belgische schrijver en dichter André van Hasselt (1806-1874). Vervolgens duiken we de twintigste eeuw in met een stuk van Eddy de Beaumont. Hij behandelt Belgischgezinde Limburgers in de jaren 1918-1919. In het vijfde artikel werpt Kristian Mennen licht op de natuurbescherming in Nederlands meest zuidelijke provincie tussen 1900 en 1940, waarna Annet Schoot Uiterkamp in haar bijdrage het onderwerp van Duitse mijnwerkers in de steenkolenmijnen (1944-1949) aan de orde stelt. Het zevende stuk

is comparatief van aard en thematiseert het actierpertoire van twee provocerende bewegingen in de jaren 1960; Tessa Kalsbeek vergelijkt Luuks uit Maastricht met Provo uit Amsterdam. In het achtste artikel beschrijven en analyseren Maurice Heemels en ik de totstandkoming van *De nieuwe canon van Limburg*, die later dit jaar zal verschijnen in boekvorm en op het internet. De laatste bijdrage is traditiegetrouw de schriftelijke neerslag van de Habetslezing. Die werd dit keer gehouden door Steven Vanderputten en had betrekking op het historiografische oeuvre van Peter Treckpoel (1442-1510/11) uit Beek. Een drietal boekbesprekingen vormt de afsluiting.

Dit voorwoord zou ik willen beëindigen met een persoonlijke noot. Op 9 juli 2024 zal ik afscheid nemen van de redactie van de *Publications*, waarvan ik sinds 1 januari 2015 deel heb mogen uitmaken. Het redactielidmaatschap heb ik altijd als een voorrecht mogen ervaren, niet in de laatste plaats omdat

kennisproductie en -circulatie op het snijvlak van wetenschap en samenleving behoren tot de primaire taken van het Koninklijk Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap. In de kern gaat het daarbij, om woorden aan te halen van de veel te jong overleden Limburgse historicus Mathieu Segers (1976-2023), die enkele jaren geleden nog de Habetslezing verzorgde, om 'het hoeden van de ideeënketen over de generaties'. Ik hoop dat de vereniging nog lang deze doelstelling blijft najagen en dat het Jaarboek hierin een sleutelrol blijft spelen.

Van harte wens ik u veel leesgenoegen toe.

Herten, op de Iden van maart 2024
dr. Chris Dols, redactievoorzitter